

19 OCAK 1988

OSMANLI ARAŞTIRMALARI

I

Neşir Heyeti — Editorial Board

HALİL İNALCIK — NEJAT GÖYÜNÇ

HEATH W. LOWRY

THE JOURNAL OF OTTOMAN STUDIES

I

İSTANBUL - 1980

A CORPUS OF EXTANT KANUNNAMES FOR THE ISLAND OF
LİMNOS AS CONTAINED IN THE TAPU-TAHRİR DEFTER
COLLECTION OF THE BAŞBAKANLIK ARCHIVES

Heath W. Lowry

While the importance of the *Kanunnames* prefaced to the Ottoman *Tahrir Defter*s has long been recognized by scholars working in the field of Ottoman history¹, as yet no systematic attempt to compile a corpus of all such Law Codes has been undertaken². The following article attempts, via the publication of seven such *Kanunnames* pertaining to the Aegean island of Limnos to illustrate the importance of such an effort³.

The choice of Limnos as the subject of this examination calls for a word of explanation. In the course of compiling a complete corpus of all the extant *Kanunnames* contained in the *Tapu-Tahrir* and *Maliyeden Müdevver Defter* series of the Başbakanlık Archives⁴, it became apparent that an unusually large number of *Mufassal Tahrir Defter*s containing *Kanunnames* for the island of Limnos had survived. These *Tahrirs*, seven in number, span the years 1489-1614 and represent the most

1 Three works specifically dealing with this source are: Ömer Lütfi Barkan, *XV ve XVI ncı asırlarda Osmanlı İmparatorluğunda zirai ekonominin hukuki ve mali esasları. Birinci Cilt: Kanunlar*. İstanbul, 1945 (Hereafter: Barkan, *Kanunlar*); Hadiye Tuncer, *Osmanlı İmparatorluğunda Toprak Hukuku, Arazi Kanunları ve Kanun Açıklamaları*. Ankara, 1962; and, Ziya Kazıcı, *Osmanlılarda Vergi Sistemi*. İstanbul, 1977.

2 To date the single exception to this statement is represented by the work of: B. Durdev et.al. *Kanun-i Kanun-name*. Sarajevo, 1957. In this publication the authors have sought to bring together all of the *Kanunnames* specifically relating to Yugoslavia.

3 I should like to take this opportunity to express my thanks to Professor Nejat Göyüncü, General Director of the Başbakanlık Archives for recognizing the value of publishing facsimile copies of Ottoman documents. I am greatly honoured by being asked to contribute the first such collection to be included in the *Journal of Ottoman Studies*.

4 This project which has recently been completed involved the page by page perusal of the 1,100 *Defter*s contained in the collection of the *Tapu-Tahrir* Registers, plus that of some 250 *Tahrir* type *Defter*s which are mistakenly included in the *Maliyeden Müdevver Defter* series. I should like to acknowledge my grateful thanks to the Staff of the Başbakanlık Archives for their help and co-operation in making this undertaking possible.

complete Cadastrol record which has survived for any Ottoman province⁵. The breakdown of these *Tahrirs* is as follows:

- 1) *Tapu-Tahrir Defter No. 25* (Old No. 661) : This survey is a 72 page *Mufassal Defter* devoted exclusively to the island of Limnos. Compiled in the year h. 895 (1489) (see : p. 3) it is prefaced by a *Kanunname* (p. 1). This *Kanunname* (see : Plate I.) contains a section (Lines 25-31) dated h. 883 (1478) which refers to an even earlier tax code for the island.
- 2) *Tapu-Tahrir Defter No. 75* (Old No. 436) : This survey is a *Mufassal Defter* covering the Liva of Gelioblu, of which the island of Limnos was a part. Compiled in the year h. 925/1519 (see : p. 9) it contains the following sections on Limnos : p. 5 *Kanunname* (see : Plate II.) and pp. 137-196.
- 3) *Tapu-Tahrir Defter No. 307* (Old No. 688) : This survey is a 113 page *Mufassal Defter* devoted exclusively to the island of Limnos. Compiled in the year h. 965/1557 (see : p. 3), it is prefaced by a *Kanunname* (Plate IV-IVa) pp. 1-2 for the island.
- 4) *Tapu-Tahrir Defter No. 434* (Old No. 853) : This undated survey is a *Mufassal Defter* covering the Liva of Gelibolu and including the island of Limnos (V. 73-124). The island's *Kanunname* is given on V. 5a-b (see : Plate III-IIIa). While undated, the *Defter's* Introduction (V. 11) states that it was compiled during the reign of Süleyman Han son of Selim Han. A comparison of its contents with those of T.T. No. 75 and T.T. 307 establishes that it was compiled in the interim between these two surveys, i.e., between the years 1519 and 1557. As such it falls into the middle of Süleyman's reign, consequently I have tentatively placed its date of compilation as ca. 1535. In other words, while appearing numerically as the fourth register in our series it is actually the third in order of compilation.
- 5) *Tapu-Tahrir Defter No. 490* (Old No. 81) : This survey is a *Mufassal Tahrir Defter* devoted to the Liva of Gelibolu of which the island of Limnos appears as a *nahiye*. Compiled in the year h. 975/1567⁶ it contains the following sections on Limnos : pp. 7-8 *Kanunname* (see : Plate V.) and pp. 92-172.
- 6) *Tapu-Tahrir Defter No. 702* (Old No. 959) : This undated survey is a *Mufassal Defter* devoted to the Liva of Gelibolu of which the island of Limnos formed a part. While undated it contains the Tuğra of Sultan Mehmet III. (1595-1603, see : p. 11). I have therefore tentatively dated it as ca. 1595. Sections on Limnos include : p. 7-8 *Kanunname* (see : Plate VI.), and pp. 52-102.
- 7) *Tapu-Tahrir Defter No. 724* (Old No. 680) : This survey is a *Mufassal Tahrir Defter* covering the Liva of Gelibolu. Dated h. 1023/1614 it includes the following sections on Limnos : pp. 2-3 *Kanunname* (see : Plate VII.), and pp. 46-138.

5 Unfortunately I have not as yet had the opportunity to examine the collection of 365 *Tahrir Defters* which are housed in the Ankara Archives of the *Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü*. While neither Barkan nor Tuncer, both of whom examined its holdings, make any mention of it containing a Limnos *Kanunname*, should it prove to do so this total would have to be raised.

6 The typed Catalogue of the *Tapu-Tahrir Defter* collection incorrectly lists the date of this Defter as h. 977 (1569). However the *Defter's* Introduction (see: T. T. Def. No. 490; p. 17) clearly shows that it was compiled in 975h. (1567).

In short, these *Defters* provide us with seven detailed «portraits» of the island compiled in the years 1489, 1519, ca. 1535, 1557, 1567, ca. 1595, and 1614⁷. That each of these surveys are of the *mufassal* (detailed) type and each prefaced by a *Kanunname* makes them particularly valuable. In depth examination of their contents establishes clearly that each was in fact a separate survey. As such they serve as an ideal example of the importance of publishing all extant *kanunnames* rather than simply a typical example for each province of the Empire.

A comparison of the tax rates included in the seven extant Limnos *kanunnames* further serves to illustrate the need for examining them as a total unit. TABLE I. below which compares tax rates as presented in the Limnos *Kanunnames* from the years 1489 and 1519 shows that during the late 15th and early 16th centuries major changes in the islands tax base were enacted. Were one to rely on the hitherto only published Limnos *Kanunname*, that of 1519, published by the late Ömer Lütfi Barkan⁸, one would remain unaware of these changes.

TABLE I.

COMPARISON OF LIMNOS TAX RATES AS PRESENTED IN THE KANUNNAMES OF h. 895/1489 (*Tapu-Tahrir Def. No. 25 s. 1*) AND h. 925/1519 (*T. Tah. Def. No. 75 s. 5*)

TAXABLE CATEGORY	Type of Tax	Year: 1489	Year: 1519	Amount of Change	Percentage of Change
PASBÂNLAR: (Sentinels)	Haraç	15 Akçe	15 Akçe	—	—
	İспенç	10 Akçe	10 Akçe	—	—
'ASESLER: (Night Watchmen)	Haraç	12 Akçe	12 Akçe	—	—
	İспенç	10 Akçe	10 Akçe	—	—
MÜSELLEMLER: (Mil. Auxilleries)	Haraç	15 Akçe	15 Akçe	—	—
	İспенç	12 Akçe	12 Akçe	—	—
KEŞTİBÂNLAR: (Sailors, Pilots)	Haraç	12 Akçe	12 Akçe	—	—
	İспенç	10 Akçe	10 Akçe	—	—
A'LÂLAR (Olanlar): (Well to do)	Haraç	30 Akçe	40 Akçe	+10 Akçe	+33.3 %
	İспенç	25 Akçe	25 Akçe	—	—
MUTAVASSIT ÜL-HÂL (Olanlar) (Of average means)	Haraç	25 Akçe	35 Akçe	+10 Akçe	+40.0 %
	İспенç	20 Akçe	25 Akçe	+5 Akçe	+25.0 %
EDNÂ-İ HÂL (Olanlar) (poor)	Haraç	20 Akçe	30 Akçe	+10 Akçe	+50.0 %
	İспенç	15 Akçe	15 Akçe	—	—
MÜCERRED: (Bachelors)	Haraç	5 Akçe	15 Akçe	+10 Akçe	+200.0 %
	İспенç	5 Akçe	10 Akçe	+5 Akçe	+100.0 %
RESİM-İ DÖNÜM (BAĞLARDAN)*		4 Akçe	8 Akçe	+4 Akçe	+100.0 %
'ADET-İ AGNÂM (Koyun başına)		1 Akçe	1 Akçe	—	—

*Figured on a per dönüm basis.

TABLE II: which compares the rate at which the *İспенç* tax was paid by the married Christian heads of households on Limnos between the years ca. 1456⁹ and 1614:

TABLE II.
İSPENÇ RATE PAID BY THE MARRIED CHRISTIANS
OF LIMNOS CA. 1453-1614

YEAR:	ca. 1456	1478	1489	1519	ca.1535	1557	1567	ca.1595	1614
			Rich: ¹⁰ 25 Ak.	25 Ak.					
TAX:	3 Akçe	10 Ak.	Med.: 20 Ak.	25 Ak.	25 Ak.	25 Ak.	25 Ak.	25 Ak.	25 Ak.
			Poor: 15 Ak.	15 Ak.					

further serves to emphasize the desirability of this 'comparative' approach. Here two items are of particular interest: a) from the middle of the 15th century through the early years of Kanunî Süleyman's reign in the 16th century the experience of Limnos would seem to indicate a 'vital' tax system which was continuously chan-

7 The Demographic and Economic information contained in these seven Limnos *Tahrirs* forms part of the basis of a broad survey of late Byzantine and early Ottoman peasant demography which I am currently engaged in under the joint sponsorship of the University of Birmingham, Centre for Byzantine Studies and Dumbarton Oaks, Trustees for Harvard University.

8 Barkan, *Kanunlar*: pp. 238-40.

9 The figures presented in this Table for the years ca. 1456 and 1478 are extracted from a dated 'addenta' which is affixed to the *Kanunname* of 1489 (T. T. Def. No. 25: Lines 25-31). This 'addenta' dated h. 883 (1478) lists an *İспенç* rate from earlier times, i. e., my ca. 1456 (the date of the first Ottoman occupation of the island), and also gives the figure that this tax was raised to in 1478 (the date of the Ottoman reconquest of the island following its temporary seizure by the Venetians). For additional details on the complex nature of the island's chronology in the late 15th century see: İsmail Hâmi Danişmend, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*. Cilt I. İstanbul, 1971. pp. 237-38.

10 In the *Kanunnames* of 1489 and 1519 the *İспенç* and *Harac* tax rates of the islands Christians were computed on the basis of their economic status (see also: TABLE I.) We have unfortunately no indices of what determined whether one was classed as: a) *A'l-lal* (well to do), b) *mutavassıt ül-hal* (of average means), or c) *Edna-i hal* (poor). However a contemporary 15th century Ottoman Criminal Code which uses a similar breakdown defines the net wealth figures which determined one's position on the scale as follows: a) well to do = a net worth of over 1,000 akçe; b) of average means = a net worth of 600 akçe; and, c) poor = a net worth of 400 akçe. For this code, see: Uriel Heyd, *Studies in old Ottoman Criminal Law* (Ed. by V. L. Menage) Oxford, 1973. p. 95 and Heath W. Lowry, *The Ottoman Tahrir Defters As A Source for Urban Demographic History: The Case Study Of Trabzon (ca. 1486-1583)*. Ann Arbor (Univ. Microfilms), 1978. pp. 292-294. (Hereafter: Lowry, *Trabzon*).

ging in keeping with the demands placed upon it; b) with the beginning of Kanunî Süleyman's reign it appears that this system was 'frozen' and from that time forward simply sought to maintain itself irregardless of changing economic conditions¹¹.

While fully cognizant of the dangers of generalizing from such a limited example one cannot help but link this situation to our knowledge of the general state of the Ottoman economy in the late 16th and early 17th centuries. Specifically, in a period of rampant inflation the example of Limnos would seem to indicate an unusually stable tax base.

TABLE III. which shows the *İспенç* paid by the *mücerreds* (unmarried males) of Limnos serves to further strengthen this impression:

TABLE III.

MÜCERRED İSPENÇ RATES ON THE ISLAND OF LIMNOS: 1489-1614

YEAR:	1489	1519	ca. 1535	1557	1567	ca. 1595	1614
İSPENÇ	5 Akçe	10 Akçe	20 Akçe	20 Akçe	20 Akçe	20 Akçe	20 Akçe

While in no way approaching a complete analysis of the seven extant Limnos *Kanunnames* (a task outside the scope of this article), the above examples serve to emphasize the necessity of utilizing (whenever possible) a series of *Kanunnames* from different periods rather than relying upon a single text.

In the following pages facsimiles of the seven extant Limnos *Kanunnames* are presented. In addition a transcription in modern Turkish orthography of the contents of the three earliest *Kanunnames* (T. T. Def. No s. 25, 75 and 434), each of which differ in content significantly one from the other are provided. The remaining four *Kanunnames* (T. T. Def. Nos. 307, 490, 702 and 724) are similar in style and wording to that of T. T. Def. No. 434, though each contains important additions to the one which proceeds it.

11 This situation closely parallels that of the city of Trabzon in the second half of the 16th century. See: Lowry, *Trabzon*: pp. 294-6.

I. *Tapu-Tahrir Detfer No. 25: s. 1.*

- Ln. 1: Kanun-ı cezire-i mezkûr
 2: Cezire-i Limnos müceddeden yazılıb hasıl bağlanır iken işbu
 3: tarik ihtiyar ve bu üslub itibar olundu ki tafsil ve beyan
 4: kılınur. Şunlar ki basbânlardır yılda on beşer akçe harac
 5: ve onar akçe ispenç ve şunlar ki 'aseslerdir on ikişer
 6: harac ve onar ispenç ve şunlar ki müsellemlerdir on beşer
 7: harac ve on ikişer ispenç ve şunlar ki keştibânlardır on ikişer
 8: harac ve onar ispenç vaz olundu ve bu mecmu'un
 9: ma'adaları dahi üç nevi kılınub a'lâlarına otuzar
 10: harac ve yirmi beşer ispenç ve mutavassıt ül-hâl olanlarına
 11: yirmi beşer harac ve yirmişer ispenç ve ednâ-i hal
 12: olanlarına yirmişer harac ve on beşer ispenç ve mücerred
 13: olanlara beşer harac ve beşer ispenç yazılıb. Bağlarından
 14: dönümden dönüme dörder akçe resim-i dönüm ve şiralarından
 15: öşür ve baki hububattan ve basatinden ve yemişlerden
 16: dahi kanun-ı şer'-i nebevî üzere öşür kayd olundu.
 17: Ve adeti ağnam hususunda ol cezirenin havası
 18: mutedil olub ziyade soğuk olmadığı cihetten koçların
 19: koyunlarından ayırmazlar imti ol sebebden kuzuları
 20: bir mevsime mahsus olmayub koyunla bile sayılmakta (la?) reayaya
 21: nev-i harac lâzım gelmeğın kuzusuz rûûs ağnamdan
 22: birer akçe verilmeğe razı ve ragıb oldukları sebebden
 23: kuzuları bile sayılmayıb heman koyunları sayılıb her koyun başına
 24: bir akçe verilmek üzere yazıldı.
 25: Cezire-i mezbûre keferesi asıldan
 26: ispenç için üçer akçe verirlermiş
 27: şimdi ki halde şöyle emrolunduki ispenç
 28: ve haraca kabil olan kâfirlerden
 29: onar akçe ispenç alına ve zeytûndan
 30: ve bademden öşür alalar deyu tahriren
 31: fi 15 recep sene-i 883 (1478).

Line: 1 قانون جزیره

2 جزیره ایمنی مجر و با زیلوب حاصله بظنورانی بشبو
3 طریق اختیار و با اسلوب اعتبار اوله که تقصیر و بیای
4 ظنور شونکه با سبانه ر یلن اده بشو ایچ فواج
5 و او ز ایچ اسپنج و شونکه عسکلور اده اکبتر
6 فواج و او ز اسپنج و شونکه سکلور اده اکبتر
7 فواج و او ز اسپنج و شونکه کنبسالور اده اکبتر
8 فواج و او ز اسپنج و شونکه اوله و بوجو عکر
9 ماعاره و ایچ اویچ نوع ظنوب لعللرله انزر
10 فواج و بکیریشر اسپنج و متوسط الحال اولانلرله
11 بکیریشر فواج و بکیریشر اسپنج و لعللرله
12 اولانلرله بکیریشر فواج و او ده بیشر اسپنج و بجه
13 اولانلرله بشر فواج و بشر اسپنج با زلوب با غلرلرله
14 و و غرقه و اوله و و در ایچ رسم و نام و شیشرلرله
15 عشر و با ت صوبانده و بسایتمده و بشار و ز
16 و ایچ قانونه شرع سوه او زره عشره صد اوله که
17 و عادت اغنام مخصوصه اوله چون بکیر صوماسر
18 معتدله اولوبه زبانه صوق اوله و غنی همدنه تو جائز
19 تو جائزه آبر من ز اتمی اوله سببیت فرور ک
20 بر و سید مخصوص اولوبه قبوزیم بی صایلمتده رعایای
21 نوع و یچ لازم کلا کبتر فر و من روسی اغنامدر
22 بر ایچ و بکیر ارضی و در غیب اوله و تله و سببیت
23 و زره بی صایلمتده صاهه قنونلرله صایلمتده هر قیوه باشه
24 بواجی و بکیر او زره با زره

25 مشهوره بدو لونه تک کنه بی اصله
26 اسپنج ایچ اده او و ایچ و بکیر و لری
27 شونکه کله بینا اوله که اسپنج
28 و قوامه قاسم اوله که کاسلرله
29 او و ایچ اسپنج اوله و زینوندر
30 و بکیر اده عشر الاله و بکیر
31 ۱۵۱ رساله ۸۸۲

II. *Tapu-Tahrir Defter No. 75: s. 5.*

- Ln. 1: Kanun-ı reâyây-ı cezire-i Limnos şunlar ki pasbânlardır kadîmden yılda on beşer akçe harac ve onar
- 2: akçe ispençe verirler ve şunlar ki 'aseslerdir onikişer akçe harac ve onar akçe ispençe verirler
- 3: ve şunlar ki müsellemlerdir onbeşer akçe harac ve on ikişer akçe ispençe verirler kadîmden ve şunlar ki
- 4: keştibânlardır on ikişer akçe harac ve onar akçe ispenç verirler ve zikrolan tâife 'âdet
- 5: üzere sâyir hukuk-ı şer'iiyyeyi ve rüsûm-ı örfiiyyeyi edâ iderler ve sâyir re-âya dahi üç neviyle
- 6: defter-i hâkaniye sebt olundular a'lâları kırkar akçe harac ve yirmibeşer akçe ispenç verirler ve
- 7: mutavassıt ül-hâl olanlar otuz beşer akçe harac ve yirmi beşer akçe ispenç verirler ve ednâ hal olanlar
- 8: otuzar akçe haraç ve onbeşer akçe ispenç verirler ve mücerred olanlar onbeşer akçe harac ve onar
- 9: akçe ispenç verirler ve bu mecmu'nın haraçları hassa-i hümayun için zabtolunur ispençleri
- 10: sahib-i timarındır ve bağalrından dönümden dönüme sekizer akçe resmi dönüm verirler ve terekelerinden
- 11: ve bâki hububât cinsinden ve olan yerde kökûlden (?) ve zeytûndan ve bademden ve besâtinden
- 12: ve fevâkihten kanun-ı şer'-i nebevî üzere öşür verirler öşrü küvvâre kovan başına
- 13 resmi kovan diyü birer akçe verirler ve cürüm ve cinâyet hususunda hisar eri timarlarına müte'allik
- 14: köylerin cürüm ve cinâyeti nısfı sancak beğinin ve nısfı sahib-i timarındır ve resmi 'arus olduğu
- 15: yerde sahib-i timara mahsusdır bunun üzere defter-i hâkaniye sebt olundu ve 'âdeti 'ağnâm
- 16: hususunda cezire-i mezkûrenin havası mu'tedil olub ziyade soğuk olmamağın cemi' zamanda
- 17: koçların koyunlarından ayırmadıkları ecilden kuzuları bir mevsime mahsus değüldür
- 18: resmi ganem cem' olunduğu vakitte anasını emer bulunan kuzu sayılmaz ma'dası sayılıb
- 19: her koyun başına bir akçe resmi ganem alınur kadîmden koyun başına bir akçe resim ve ağıldan ağıla

- 20: yirmi dörder akçe resmi ağıl vire geldükleri ecilden evvelki 'âdetleri üzere koyun başına
- 21: bir akçe resmi ganem ve her ağıldan yirmi dörder akçe resmi ağıl diyü ve-rilmek üzere
- 22: defter-i cedide kaydolundu 'âdet-i ağnâm cem' olunıcak resm-i ağıl dahi bile alınub 'âdeti
- 23: ağnâm ve resm-i ağıl hassa-i hümâyun için zabt olunur kurâ-i cezire-i mezkûre
- 24: halkı hukuk-ı şeri'yyeyi ve rüsûm-ı 'örfiyyeyi vech-i meşruh üzere edâ it-düklerinden
- 25: sonra cezirede etrafta deryâ kenarında olan karavul yerlerin görüb göz edüb
- 26: muhafazat itmek kadimî hizmetleridir sâir 'avâırız-ı divâniyeden ve tekâ-lif-i 'örfiyyeden
- 27: mu'âf olmağičün hükm-i hümâyunları vardır sancak beği beyleri cânibin-den aralarında
- 28: subaşı olanlar yalı muhafazatına varmamak için oturak diyü reâyadan her yıl
- 29: akçe aldıkları üzerlerine sonradan bid'at olmağın reâya bu hususda rencide
- 30: ve müteşekkî oldukları 'arz olunub oturak 'âdeti üzerlerinden ref' olundu
- 31: kadımden ide-geldikleri üzere lâzım ve lâbüd olan yerlerde yalı muhafaza-tında ideler
- 32: bu husus için reâyadan oturak min ba'd akçe alınmaya diyü buyurulmağın oturak
- 33: 'âdetinden defter-i cedid-i hâkaniye hasıl kayd olunmadı
- 34: 'Âdet-i iskele ve gümrük der cezire-i Limnos: cezire'de olan kurâda satılan hamirden yirmi medreden
- 35: yüz medreye dahi ziyadeye varınca iki medre sıra alınub hassa-i hümâyun için zabt olunur
- 36: ve bundan gayri satılandan her medre başına birer akçe alınub mâl-i padi-şahî için zabt olunur
- 37: şöyle ki (كويت ؟) sıra yirmi medreden eksik olub on ve onbeş medre ol-duğı takdirce
- 38: ondokuz medreye varınca bir medre alınur ve cezireden beygir ve sığır ve ve koyun satılıb
- 39: iskeleden yabana gitmelü olucak her beygirden ve sığırdan on ikişer akçe alınub mâl-i
- 40: şâhî için zabt olunur ve koyundan dahi koyun başına ikişer akçedir ve cezi-rede
- 41: satılıb yabana giden baldan ve yağdan ve peynirden ve bu cins gayrıdan her ne gidorsa hesab

42: olunub yüz akçeden altı akçe gümrük alınur ve yabandan iskeleyle gelen meta'dan

43: yüz akçeden beş akçe gümrük alınur ve buğday ve arpa ve nohud ve gayri hububât

44: cinsiden satılup yabana gitmelü olıcak cezire-i mezkûrede on altı kile

45: bir müd hesab olunur her müdde üç akçe gümrük alınub mâl-i padişahi için zaptolunur.

- Ln. 1: Kanun-ı reâyây-ı cezire-i Limnos ki
2: müceddeden vilayet-i mezbure kitabet olundukta işbu veç üzere emr olunup kayd olundu ve cezire-i
3: mezburda vaki olan zimmiler kudretlerine göre üzerlerine vaz olunan harac-i şer'ilerin
4: eda kılıp hassa-i hümâyün için zabt olunur ve müzevvec olanlar yirmibeşer akçe ve mücerred
5: olanlar yirmişer akçe ispenç verirler sahib-i timarındır ve ekip biçtikleri terekelerinden
6: öşür ve rüsüm verirler ve zeytün ve badem ve ceviz ve kökül (?) ve keten ve besâfından ve fevâkih-
7: den ve olan yerde penbeden ve sair bunların emsalinden öşür verirler ve öşür-i küvvâre
8: kovan balına resm-i küvvâre diyü birer akçe verirler ve bağlarından dönüm başına sekizer akçe
9: resm-i dönüm verirler ve cürüm cinayet hususunda kanun-ı kadim üzere amel olunup serbest
10: olan timarlardan gayride vaki olanın nısıf bâdihavası sancak beyinin ve nısıfı
11: sahib-i timarındır ve resmi 'arus olduğu yerde sahib-i timarındır ve 'âdet-i 'ağnâm
12: hususunda cezire-i mezburenin havası mu'tedil olup cemi zamanda koçları
13: koyunlarından ayrılmadığı ecilden kuzuları bir mevsime mahsus olmayıp resm-i ganem
14: cem' olduğu zamanda anasın emer kuzu ve oğlak sayılmaz ma'dâsı sayılıp
15: koyun başına bir akçe resm-i ganem ağıldan ağıla yirmi dörder akçe resm-i ağıl verirler
16: ve 'âdet-i 'ağnâm cem olundukta resm-i ağıl bile alınıp hassa-i hümâyün için zabt olunur
17: ve cezire-i mezbure halkı hukuk-ı şer'iyeyi ve rüsüm-ı 'örfiyyeyi vech-i meşruh üzere edâ kılındıktan
18: sonra kala'dan nöbetçi olanlara kal'a kurbunda olan limanı hıfz edenlerden gayrisi
19: cezire etrafında derya kenarında olan karavellerin görüp gözedip muhafazat
20: ederler sâir 'avâız-ı divâniyeden ve tekâlif-i 'örfiyyeden mu'âf olmak için ellerinde ahkâm-ı
21: şerife vardır sancak beyleri cânibinden aralarında subaşı olanlar yalı muhafazasına
22: varmamak için oturak diyü reâyadan her yıl akçe aldıkları üzerlerine sonradan ihdâs
23: olunmuş bid'at olmağın sabıka vilâyet-i mezbure kitabet olundukta arz olunup ref'
24: olduğu defter-i âtik sultânide mukayyet olup hâliyâ ber-karar-ı sabık oturak 'âdetinden
25: hasıl kayd olunmayıp ref' olduğu defter-i cedid-i hâkaniye kayd olundu.

Ln. 1

قافان سما یا جبرین پیوس که

2 مجتهد و اولادیت مزبور و کتایب اولاد قن لاشیون و اولاد و اولاد تو بقید اولاد و جبرین
3 مزبور و واقع اولاد خنیل قدر تدریه که اولاد مزبور و وضع اولاد خنیل خراج شرعی
4 ادا قیام خاصه نماید اینچنین ضبط اولاد و اولاد و وضع اولاد و جبرین
5 اولاد و جبرین را که اسبینه و یوز و اولاد صاحب تیمار کرد و اکویب بحد کلری که اولاد
6 عشر و سوم و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
7 دن و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
8 قن لاشیون و جبرین و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
9 سز و یوز و اولاد و جبرین و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
10 اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
11 صاحب تیمار کرد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
12 خصوصاً جبرین مزبور و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
13 قیون و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
14 جمع اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
15 قیون و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
16 و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
17 و جبرین مزبور و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
18 صکره قلع و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
19 جبرین اطراف در باب کار آمدن اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
20 ایدار سیار و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
21 تشریف و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
22 و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
23 اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
24 اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد
25 حاصل قدا و یوز و اولاد و یوز و اولاد و یوز و اولاد

T. T. Def. No. 434: V. 5a-b Continued:

- 26: 'Âdet-i iskele ve gümrük der cezire-i Limnos
 27: cezire'de olan kurâda satılan hamirden yirmi medreden yüz medreye dahi ziyadeye varınca
 28: iki medre sıra alınıp hassa-i hümâyun için zabt olunur ve bundan gayri satılan
 29: hamirden her medre başına birer akçe alınır şöyleki sıra yirmi medreden eksik
 30: olup on onbeş medre olduğu takdirce ondokuz medreye varınca bir medre
 31: alınır ve cezireden beygir ve sığır ve koyun satılıp iskeleden yabana gitmeli olucak
 32: her beygirden ve sığırdan onikişer akçe alınır ve koyundan dahi koyun başına ikişer
 33: akçedir ve cezirede satılıp yabana giden baldan ve yağdan ve peynirden
 34: ve bu cins gayrıdan her ne giderse hesap olunup yüz akçeden altı akçe gümrük
 35: alınır ve yabandan iskeleye gelen meta'dan yüz akçeden beş akçe gümrük alınır
 36: ve buğday ve arpa ve nohud ve gayri hububât cinsiden satılıp yabana gitmeli
 37: oluncak cezire-i mezkûrede on altı kile bir müd hesap olunur her müdden
 38: üç akçe gümrük alınır.

V.5a.

In. 26

عادت اسكلد و كرك در جزيرين ليموس

27 جزيرين اولاد قراره ضايتا از خمردن بچر و مده در خمردن و مده يزدان خمردن باده و باغچه
 28 الكي مده شيره انوب خاصه ها اونه ليموس صنف طالونور و بوندن غيري ضايتا
 29 خمردن هر مده باشنه و باغچه النور شويله كه شيره بچر و مده در انكسيت
 30 اولب اونه ليموس مده اولد و تفديريه او طغوز مده بيه و باغچه بونه

v.5b.

31 النور و جزيره دن با بچر و غير و قونن طائيلوب اسكلد دن بياننه كه نلوا اولباق
 32 هر با بچر دن و صغردن اونه اكيشر اجه النور و قونن دن اجه قونن باشنه اكيشر
 33 اجه در و جزيره و ضايتا لوب بياننه كندن بالذنه و باغندن و بچر دن
 34 و بو جنس غير بچر نه كيدسه حسابا و انوب بونه اجه دن الق اجه كرك
 35 النور و بيانندن اسكلد بيه كار دن باغندن بونه اجه دن بش اجه كره اونه
 36 و بغدادی و ارب و نخور و غيري حبوبان جنسند طائيلوب بياننه كه نلوا
 37 اولب بچر دن مذكوره اولد و انون لكه بوه حسابا و انور هر مده
 38 او حج اجه كرك النور

2

سفر اوله و در قديمه ع ح

قديمه عي ترنوبه سال فقط ترنوبه صا تلفه فخره يکيلي مدته مده بوتنه مدته م
 مقي زمانه ۲ وار کچه ايم مدته سيمه النور قافه عي هما يوه بلي ميطار و نوره
 و بوتنه قيمي صا تلفه فخره هم مدته با ستمه يرا اچ رنور شويک رشم
 کيم يي مدته مده رنور اولي اده رده سيمه رده رده و نوري نذيريم
 رده طقوز مدته م وار کچه ايم مدته النور و قيه و ما يار کور و صغو و نبي
 صا نوي ليکله مده بيته تله اويقي هم ما يار ليره و صغوه رده التيسرا اچ
 النور و بوتنه و قيمي نوره با ستمه ايليشرا اچ النور و قيمي مده صا
 بيته سويون بالده و با بنده و پتي مده و حيتي غيبيه هم مده لدر
 صا روتوق بوتنه اچ مده النور اچ کوره النور و بيته اسفليم کلغا
 مده مده بوتنه رده مده ستمه اچ کوره النور و پندري و ردي و کله
 و نبي مده جوبات جنسه مده صا نوي بيته تله اويقي قيه مده ستمه
 رده الئي ليکله مده ما يار لوتور هم مده رده رده اچ کوره النور

